

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Mișchin Anatolie XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 14.07.2020 până la 17.02.2021;

Instanța de apel de la 08.04.2021 până la 14.09.2021;

Instanța de recurs de la 29.12.2021 până la 02.03.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 februarie 2021, Mișchin Anatolie a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal și, în temeiul normei indicate, i-a fost stabilită o pedeapsă de 14 (paisprezece) ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis.

Cheltuielile de judecată în sumă de 3 798 lei au fost trecute în contul statului.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Mișchin Anatolie la 06 mai 2020, aproximativ ora 00:00, aflându-se la domiciliul său în curtea casei amplasată pe adresa XXXXX, în urma unui conflict, manifestând un comportament agresiv, a agresat-o fizic pe mama sa, Mișchin Lilia, și anume, i-a aplicat mai multe lovituri cu un scaun, în regiunea abdominală, care au cauzat vătămări corporale victimei, în urma cărora ultima a decedat la domiciliu. Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22 mai 2020, moartea cet. Mișchin Lilia a survenit cu cca. 20 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul hemoragiei interne, ca urmare a lezării traumatice a splinei, ca consecință a traumatismului toraco-abdominal, ce se confirmă prin modificări patologice macroscopice depistate

la necropsie și adevărate prin datele de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului cet. Mișchin Lilia s-au depistat: Traumă toraco-abdominală închisă, manifestată prin sector echimotic și excoriație în regiunea toraco-abdominală posterioară din stânga, fracturi costale bilateral cu hemoragii roșu-închise în țesuturile moi adiacente, lezarea traumatică a splinei, cu dilacerarea acesteia, hemoperitoneum-2600 ml de sânge fluid și gheaguri roșii, anemia severă a organelor interne, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate (conform cercetării histologice are o vechime de cca. 0-3 ore până la deces) prezintă pericol pentru viața și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

Astfel, Mișchin Anatolie prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, violență în familie, adică, *acțiunea intenționată în privința unui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea privind încasarea cheltuielilor judiciare cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei suma de 13 296 lei.

În motivarea cererii de apel, acuzarea a invocat că, prin sentința instanței de judecată a dispus trecerea în contul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 3798 lei, respingând astfel cererea procurorului privind încasarea de la condamnat în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea expertizelor judiciare în mărime de 13296 (treisprezece mii două sute nouăzeci și șase) lei.

Potrivit materialelor cauzei, în special rapoartelor de expertize judiciare, pentru efectuarea acestor concluzii din contul bugetului statului a fost cheltuită suma totală de 13296 lei, din care: - 3798 (trei mii șapte sute nouăzeci și opt) lei - pentru efectuarea expertizei medico-legale, iar - 9498 (nouă mii patru sute nouăzeci și opt) lei pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legale în condiții de staționar (inclusiv spitalizarea inculpatului, alimentația acestuia).

În astfel de circumstanțe, acuzarea consideră că, cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Mișchin Anatolie urmează să fie încasate din contul acestuia.

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel apărătorul avocatul Anatolie Jereghi în numele inculpatului Mișchin Anatolie, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie dispusă achitarea cet. Mișchin Anatolie, pe

motiv că în acțiunile acesteia nu sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal.

În motivarea cererii de apel, avocatul Anatolie Jereghi a invocat că pe parcursul examinării cauzei penale de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate și cercetate probe concludente și pertinente care ar fi stabilit fără echivoc vinovăția lui Mișchin Anatolie în comiterea infracțiunii incriminate.

De asemenea, avocatul a menționat că de către acuzatorul de stat au fost prezentate și examinate probe în cadrul cercetării judecătorești care nu reflectată și demonstrează vinovăția incriminată, invocând că, în cadrul cercetării judecătorești, de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe care ar demonstra aplicarea loviturilor pe tot corpul părții vătămate. Or, potrivit raportului de expertiză juridică nr. 202003C1117 din 22.06.2020, moartea cet. Mișchin Lilia XXXXX a survenit cu 20 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul hemoragiei interne, ca urmare a leziunilor traumatice a splinei, ca consecință a traumatismului toraco-abdominal, ce se confirmă prin modificări patologice macroscopice depistate la necropsie și adevărate prin datele de laborator. Astfel, potrivit raportului de expertiză medico-legală menționat moartea părții vătămate a survenit în rezultatul rupturii splinei ce se confirmă prin modificări patologice depistate la necropsie. Tot odată potrivit raportului de expertiză medico-legală la partea vătămată au fost depistate fracturi costale bilaterale, alte careva vătămări corporale pe corpul părții vătămate nu au fost depistate.

Mai mult decât atât, de către partea apărării în scopul examinării în mod obiectiv și sub toate aspectele în cadrul cercetării judecătorești a fost solicitată audierea expertului legist, în calitate de specialist pentru a fi elucidate mai multe aspecte și neclarități ale raportului de expertiză, cum ar fi: - a suferit Mișchin Lilia de careva patologii preexistente a splinei, ca consecință a abuzului sever de alcool, fapt constat prin declarațiile martorilor în cadrul cercetării judecătorești, - dacă da, a putut avea loc ruptura splinei ca consecință a patologiei preexistente a splinei; -care este vechimea fracturii coastelor? Or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constat că, partea vătămată anterior la data de 06.05.2020 a căzut și acuza dureri ale coastelor; - au putut avea loc rupturi costale în rezultatul manevrelor de resuscitare, și anume 30 compresiuni pe piept efectuate pe parcursul a 30 min în continuu, luând în considerație vârsta lui Mișchin Lilia și faptul că ultima anterior a căzut jos și acuza dureri ale coastelor.

În aceste circumstanțe, apărarea a conchis că, în lipsa răspunsurilor la aceste întrebări importate pentru elucidarea prezentei cauze, au apărut mai multe dubii referitor la cauza decesului lui Mișchin Lilia, alimentate și de lipsa probelor directe care ar demonstra aplicarea loviturilor de către Mișchin Anatolie mamei sale, iar

toate dubiile apărute pe parcursul cercetării judecătorești precum și neverificarea versiunilor înaintate cu privire la cauza rupturii splinei, nu permite a concluziona și a decide ferm vinovăția lui Mișchin Anatolie în comiterea infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, a fost respins ca fiind neîntemeiat apelul declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului ca fiind nefondat și admis apelul declarat de către procuror, casată sentința parțial în partea cheltuielilor judiciare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, după cum urmează:

Se încasează de la Mișchin Anatolie în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 13 296 (treisprezece mii două sute nouăzeci și șase) lei.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Mișchin Anatolie a-l calcula din 14.09.202 cu includerea perioadei deținerii în arest din 06.05.2021 până la 14.09.2021.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a conchis că în ansamblu probele cauzei penale date prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatului Mișchin Anatolie a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Codul penal, violența în familie, adică, acțiunea intenționată în privința unui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, care au cauzat vătămarea gravă a integrității corporale soldată cu decesul victimei.

Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a subliniat că în pofida faptului că inculpatul nu a recunoscut vinovăția în cele imputate, vina acestuia a fost demonstrată pe deplin prin următoarea sistemă de probe: declarațiile succesului părții vătămate Mișchin Anastasia; declarațiile martorului Spînu Oleg; declarațiile martorului Păun Angela; declarațiile martorului Turcan Veaceslav; declarațiile martorului Luca Oleg; declarațiile martorului Gonțearu Aliona, declarațiile martorului Erașco Nadejda; procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 06.05.2020 (f.d.11-14); procesul-verbal de examinare a obiectelor din data de 06.05.2020 (f.d.15); raportul de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22.06.2020, potrivit căruia: moartea cet. Mișchin Lilia XXXXX, a survenit cu cca. 20 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul hemoragiei interne, ca urmare a lezării traumatice a splinei, ca consecință a traumatismului toraco-abdominal, ce se confirmă prin modificări patologice macroscopice depistate la necropsie și adevărate prin datele de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului cet. Mișchin Lilea

Anatolie s-au depistat: Traumă toraco-abdominală închisă, manifestată prin sector echimotic și excoriație în regiunea toraco-abdominală posterioară din stânga, fracturi costale bilateral cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente, lezarea traumatică a splinei, cu dilacerarea acesteia, hemoperitoneum-2600 ml de sânge fluid și cheaguri roșii, anemia severă a organelor interne, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate (conform cercetării histologice are o vechime de cca.0-3 ore până la deces) prezintă pericol pentru viața și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă (f.d.33-36).

În ședința instanței de apel partea apărării a solicitat de a fi recercetat raportul de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22.06.2020, potrivit căruia: moartea cet. Mișchin Lilia XXXXX, a survenit cu cca. 20 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul hemoragiei interne, ca urmare a lezării traumatice a splinei (f.d. 33-36, vol. I), iar acuzatorul de stat a solicitat să fie reverificate următoarele probe: declarațiile succesorului părții vătămate Mișchin Anastasia (f.d. 20, 189, vol. I); declarațiile martorului Spînu Oleg (f.d. 19, 219, vol. I; Declarațiile martorului Păun Angela (f.d. 26, 198); declarațiile martorului Țurcan Veaceslav (f.d. 28, 220, vol. I); Declarațiile martorului Goncearu Aliona (f.d. 30, 197, vol. I); raportul de autosesizare, înregistrat la 06.05.2020 în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni, Inspectoratul de Poliție Botanică, al Direcției de Poliție a mun. Chișinău, sub nr. 689 (f.d. 6, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din data de 06.05.2020 (f.d.11-14, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectelor din data de 06.05.2020 (f.d.15, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22.06.2020, care confirmă cheltuielile judiciare în sumă de 3798 (f.d. 33-36, vol. I); raportul de expertiză judiciară nr. 202036S0084 din 14.09.2020 prin care s-a constatat că, în prezent cet. Mișchin Anatolie nu suferă de careva maladie psihică cronică și evolutivă, prezintă dg: „Retard mental ușor”, conform stării psihice este capabil de a-și da seama de acțiunile sale și de consecințele acestora. În momentul săvârșirii infracțiunii, cet. Mișchin Anatolie XXXXX nu suferea de careva maladie psihică cronică și evolutivă, prezenta diagnosticul „Retard mental ușor”. Gradul nedevoltării cognitive nu este de grad sever și nu echivalează cu noțiunea de demență sau alienație mentală, nu-i abolește discernământul, numitul avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată, deci a acționat cu discernământ. În caz dacă în instanța de judecată va fi probată vinovăția cet. Mișchin Anatolie în momentul comiterii infracțiunii, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca ultimul să fie recunoscut responsabil de faptă ce i se impută. Costul căreia a constituit 9498 lei (f.d. 165-170, vol. I) și corpurile delictive: o cutie din hârtie

de culoare cafeniu deschis în care se află o taburetă metalică cu suport din lemn și un topor cu mâner din lemn.

De asemenea, instanța de apel a stabilit existența elementelor componente infracțiunii imputate, or, inculpatul este membru al familiei, ultimul fiind feciorul victimei, iar în sensul prevederilor art. 3 alin.(2) lit. b) ale Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie răspunderii penale, precum și potrivit art. 133¹ Cod penal, în sensul răspunderii penale, urmează a fi înțelese: a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii. Latura obiectivă a infracțiunii de violență în familie are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau în inacțiunea manifestată fizic sau verbal; 2) urmările prejudiciabile sub forma suferinței fizice, vătămării ale integrității corporale sau a sănătății, suferinței psihice ori a prejudiciului material sau moral; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Reieșind din textul art.2 al Legii nr. 45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, faptele prejudiciabile de violență în familie, se concretizează în orice acțiune sau inacțiune, cu excepția acțiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alți membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum și contra proprietății comune sau personale.

În acest sens, instanța de apel a menționat că succesorul părții vătămate Mișchin Anastasia, a afirmat că, „(...) din cuvintele bunelului Mișchin Ion a înțeles că fratele ei Mișchin Anatolie a lovit-o pe mama sa cu scaunul.” (f.d. 189, vol. I), martorul Spînu Oleg a declarat că, „(...) din spusele persoanelor, doamna a fost lovită de fiul acesteia. Motivul agresiunii a fost că pacienta nu a dorit să-i ofere bani fiului său pentru a procura alcool.” Chiar și atunci, când martorul Spînu Oleg, l-a întrebat dacă el și-a lovit mama, ultimul a răspuns „da, dar ce?” (f.d. 219, vol. I), la fel a declarat și martorul Păun Angela, și anume că, „(...) La un moment dat inculpatul enervat a lovit-o cu muchia toporului în partea de jos a piciorului în regiunea gambei, crezând că Lilia i-a împrumutat 500 de lei. I-a demonstrat inculpatului bancnota de 100 de lei, el a încercat să-i smulgă bancnota din mână și a rupt un colț al bancnotei. După aceasta a mers acasă și a telefonat inspectorului de sector comunicându-i că inculpatul a lovit-o la picior și este agresiv. După aceasta împreună cu sora sa a revenit la domiciliul familiei Mișchin, dar Mișchin Lilia deja gema și avea ochii peste cap (...) concretizează, că bunelul inculpatului pe nume Ion, i-a comunicat că Mișchin Anatolie a lovit-o pe Mișchin Lilia cu scaunul.” (f.d. 198, vol. I).

În aceste circumstanțe, instanța de apel a constatat că Mișchin Anatolie i-a aplicat lovituri cu scaunul victimei Mișchin Lilia pe motiv că, ultima a refuzat să-i dea bani pentru procurarea băuturilor alcoolice, ceea ce a dus la decesul acesteia, or, până la aceste lovituri, din declarațiile martorilor audiați la caz se constată că, victima avea coastele rupte, în urma căderii din copacul de piersici pe care ultima îl curăța, iar lovitura cu scaunul în regiunea abdominală, de către inculpatul Mișchin Anatolie a cauzat decesul acesteia, prin ce se demonstrează legătura cauzală dintre acțiunile intenționale ale inculpatului și decesul victimei Mișchin Lilia, iar argumentele expuse în cererea de apel precum că nu s-a demonstrat legătura cauzală, urmează a fi respinse, ca neîntemeiate. Decesul victimei Mișchin Lilia în urma loviturilor cu scaunul de către inculpatul Mișchin Anatolie se mai demonstrează și prin raportul de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22.06.2020, potrivit căruia: moartea cet. Mișchin Lilia XXXXX, a survenit cu cca. 20 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul hemoragiei interne, ca urmare a lezării traumatice a splinei, ca consecință a traumatismului toraco- abdominal, ce se confirmă prin modificări patologice macroscopice depistate la necropsie și adevărate prin datele de laborator. La examinarea medico-legală a cadavrului cet. Mișchin Lilia s-au depistat: Traumă toraco-abdominală închisă, manifestată prin sector echimotic și excoriație în regiunea toraco-abdominală posterioară din stânga, fracturi costale bilateral cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente, lezarea traumatică a splinei, cu dilacerarea acesteia, hemoperitoneum- 2600 ml de sânge fluid și gheaguri roșii, anemia severă a organelor interne, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp contondent dur, sau la lovirea de acesta, posibil în timpul și circumstanțele indicate (conform cercetării histologice are o vechime de cca.0-3 ore până la deces) prezintă pericol pentru viața și conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă (f.d.33-36).

În acest caz, instanțe de apel a reținut ca demonstrat faptul că, inculpatul Mișchin Anatolie intenționat i-a aplicat victimei Mișchin Lilia lovituri cu scaunul în regiunea abdomenului chiar dacă știa că aceasta avea coastele rupte, în urma căderii din copacul de piersici, ceea ce se demonstrează prin declarațiile martorului Erașco Nadejda care a declarat că, „(...) știa că Lilia Mișchin avea coastele rupte din ziua când a căzut, deoarece a trecut în acea zi cu inculpatul pe la ea pentru a lua unguent pentru coaste.”, însă în urma aplicării de către inculpatul Mișchin Anatolie cu scaunul i-a lezat splina, care și ulterior a dus la deces.

Astfel, instanța de apel a respins alegațiile avocatului Jereghi Anatolie expuse în cererea de apel, precum că nu au fost prezentate și cercetate probe care ar demonstra versiunea înaintată de către partea acuzării cu referire la faptul că Mișchin Anatolie a aplicat multiple lovituri pe diferite părți ale corpului, or, potrivit învinuirii

expuse în rechizitoriu și reținută de către instanța de fond în sentință, Mișchin Anatolie se învinuiește că, manifestând un comportament agresiv, a agresat-o fizic pe mama sa, Mișchin Lilia, și anume, i-a aplicat mai multe lovituri cu un scaun, în regiunea abdominală, care au cauzat vătămări corporale victimei, în urma cărora ultima a decedat la domiciliu. Prin urmare, nici nu urma a fi prezentate probe precum că, victimei Mișchin Lilia i-au fost aplicate multiple lovituri pe diferite părți ale corpului, or, decesul acesteia a survenit în urma loviturilor în regiunea abdominală.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile apelantului cu privire la audierea expertului legist pentru a-i fi adresate un șir de întrebări și anume, care este cauza rupturii splinei, care este vechimea fracturii coastelor și care a fost cauza rupturilor costale, or, potrivit raportului de expertiză facturile costale au fost provocate cu anticipație, ceea ce au declarat atât martorii audiați în prezenta pricină, cât și inculpatul Mișchin Anatolie și anume că, Mișchin Lilia și-a rupt coastele în timp ce a căzut din copac, cât și de pe scările casei, când era în stare de ebrietate.

Mai mult ca atât, decesul victimei nu a fost una subită, decesul victimei Mișchin Lilia a survenit ca consecință a traumatismului toraco-abdominală, care a fost produs prin acțiune traumatică a unui obiect contodont dur, astfel, se constată că, nu consumul excesiv de alcool a dus la lezarea splinei, iar ulterior la decesul victimei Mișchin Lilia, dar anume loviturile cu scaunul aplicate de către Mișchin Anatolie în regiunea abdominală.

Astfel, chiar dacă inculpatul Mișchin Anatolie invocă că el nu a omorât-o pe mama sa și nici nu s-a atins, în acea seară, de mama sa, vinovăția inculpatului se demonstrează prin declarațiile martorilor audiați în prezenta pricină și anume martorul Păun Angela a declarat că, *„(...) bunelul inculpatului pe nume Ion, i-a comunicat că, Mișchin Anatolie a lovit-o pe Mișchin Lilia cu scaunul.”*, martorul Luca Oleg, a declarat că, *„(...) persoanele care se aflau în jur strigau că inculpatul și-a omorât mama.”*, *„Din spusele rudelor a înțeles că a avut loc o ceartă între inculpat și mama sa din cauza împrumutului unei sume de bani. Inculpatul avea un comportament agresiv, striga, înjura, bătea cu picioarele în ușa automobilului (...) Domnul în vârstă plângea și îi reproșa inculpatului de ce a făcut această faptă.”*, martorul Erașco Nadejda a comunicat că, *„(...) a fost telefonată de Angela care i-a comunicat să vină acasă, deoarece Anatolie și-a omorât mama.”*.

La fel, instanța de apel a respins argumentele apelului precum că, nimeni din martorii acuzării nu au declarat că, au văzut cum Mișchin Anatolie ar fi aplicat lovituri mamei sale, or, fiind audiați la etapa urmăririi penale, martorii Gonciar Aliona (f.d. 27, vol. I) Luca Oleg (f.d. 29, vol. I), Țurcan Veaceslav (f.d. 28), Păun Angela (f.d. 26, vol. I), Surucean Elisaveta (f.d. 25, vol. I), Mișchin Anastasia (f.d. 20,

vol. I), Spînu Oleg (f.d. 19, vol. I) au declarat că, anume că Mișchin Anatolie i-a aplicat lovituri mamei sale, în urma cărora ultima a decedat, iar conflictul a avut loc din cauza unor sume de bani, pe care victima Mișchin Lilia i-a împrumutat vecinei sale Păun Angela, pentru care inculpatul a și lovit-o pe Păun Angela cu coada unui topor, fiind enervat pe ea din cauză că mama sa ia dat banii și anume din acest motiv inculpatul fiind în stare de ebrietate a devenit foarte agresiv și i-a aplicat lovituri în regiunea abdominală cu un scaun, care a fost recunoscut corp delict și anexat la cauza penală prin ordonanța din și transmis spre păstrare în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Botanica al DP mun. Chișinău prin ordonanța din 28.05.2020.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că, fiind audiat în calitate de bănuit la etapa urmăririi penale, inculpatul Mișchin Anatolie a declarat că, „(...) *la un moment dat eu am luat scaunul care era lângă pat și am lovit-o pe mama de două ori cu scaunul respectiv în regiunea coastelor.*” (f.d. 47 verso, vol. I).

De asemenea, instanța de apel a respins alegațiile invocate în cererea de apel precum că, toți martorii au declarat că, Mișchin Anatolie nu a avut careva conflicte cu mama sa, nu se aflau în relații ostile, era unica persoană care avea grijă de mama sa, or, din declarațiile martorului Luca Oleg, Colegiul penal reține că, „*Din spusele rudelor a înțeles că, a avut loc o ceartă între inculpat și mama sa din cauza împrumutului unei sume de bani. Inculpatul avea un comportament agresiv, striga, injura, bătea cu picioarele în ușa automobilului. Până la sosirea grupei operative inculpatul Mișchin a fost așezat în automobilul de serviciu, unde se afla împreună cu șoferul. La inspectoratul de poliție el l-a însoțit pe Mișchin Anatolie. Când inculpatul se afla lângă cadavrul mamei sale inculpatul striga că îi omoară și pe ei. Concretizează că activează de mulți ani, familia aceasta avea multe conflicte, cerți. De nenumărate ori a fost chemat la fața locului. Această familie era la evidență. Careva urme de sânge la fața locului nu a văzut.*”. Martorul Rașco Nadejda a comunicat că, „(...) *partea vătămată în fiecare seară avea oaspeți cu care servea, poliția era în fiecare zi la domiciliu lor, erau bătăi între Mișchin Iurie și Mișchin Lilia*”.

Latura subiectivă a infracțiunii de violență în familie se exprimă în vinovăție sub formă de intenție directă sau indirectă, prin urmare inculpatul Mișchin Anatolie a prevăzut rezultatul acțiunii sale - cauzarea vătămărilor corporale grave a integrității corporale soldată cu decesul victimei, deși nu l-a urmărit, precum și a acceptat posibilitatea producerii lui, prin lovirea cu obiectul contondent dur - scaunul nimerit la întâmplare printre obiectele de uz casnic, într-un loc vital al corpului părții vătămate și anume regiunea abdominală, cunoscând cu certitudine că, victima are coastele rupte. Astfel, deși nu a dorit survenirea consecințelor în forma vătămărilor grave ale integrității corporale cu soldarea decesului victimei, inculpatul a manifestat atitudinea indiferentă față de rezultatul prejudiciabil cauzat, or, ultimul aplicând lovituri victimei și văzând că aceasta se simțea foarte rău nu a

solicitat ambulanța la fața locului, dar a continuat să consume băuturi alcoolice împreună cu cei prezenți la fața locului Mișchin Ion și Mișchin Pavel.

Subiectul infracțiunii în cauză este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. Subiectul infracțiunii are o calitate specială în raport cu victima infracțiunii: este membru al familiei victimei, la caz, Mișchin Anatolie este feciorul Lilei Mișchin, care a decedat în urma loviturilor cu scaunul în regiunea abdominală, aplicate de către inculpat.

Totodată, instanța de apel a combătut argumentul invocat de avocatul Anatolie Jereghi precum că, ultimul urmează a fi achitat, or, de către instanța de fond au fost apreciate toate probele coroborate în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar versiunea apărării nu și-a găsit confirmare.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a stabilit că din conținutul apelului declarat de către avocatul Anatolie Jereghi, nu se desprinde niciun motiv de natură juridică capabil să influențeze soluția procesului penal, deoarece nu se referă la cazul în care ar rezulta încălcarea esențială a legii, soldată cu achitarea inculpatului.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a conchis că instanța de fond a ținut cont de prevederile art.75-77 Cod penal adică, de pericolul social al crimei comise de Mișchin Anatolie, de gravitatea infracțiunii comise care se califică ca deosebit de gravă.

Așadar, acțiunile inculpatului Mișchin Anatolie, au fost încadrate în baza art. 201¹ alin. (4) Cod penal pentru care legea penală, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, prevedea pedeapsa cu închisoare de la 12 ani la 15 ani, iar din interpretarea sistemică a prevederilor art. 201¹ alin. (4) Cod penal și art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea incriminată inculpatului se califică ca infracțiune deosebit de gravă. În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod Penal, circumstanțe agravante sau atenuante în privința inculpatului Mișchin Anatolie nu au fost reținute.

De asemenea, la stabilirea tipului și mărimii pedepsei, instanța de judecată corect a luat în considerare gradul și caracterul pericolului social al faptei, și anume, faptul că a comis o infracțiune deosebit de gravă, pentru care ca pedeapsă a fost prevăzută doar închisoarea, lipsind o alternativă mai puțin severă a sancțiunii prevăzute de norma penală imputată.

Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 14 ani în limitele prevăzute de sancțiunea normei incriminate.

Cu referire la argumentele din apelul acuzatorului de stat, privind încasarea cheltuielilor judiciare, instanța de apel a admis această cerință, or, potrivit materialelor cauzei cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate pentru efectuarea raportul de expertiză judiciară nr. 202003C1117 din 22.06.2020, costul căreia constituie 3 798 lei (f.d.33-36), cât și raportul de expertiză judiciară nr. 202036S0084 din 14.09.2020, costul căreia constituie 9 498 lei, iar în total de 13 296 lei, sumă care urmează a fi încasată din contul inculpatului în beneficiul statului.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a stabilit ca fiind eronate afirmațiile instanței precum că, cheltuielile judiciare solicitate la caz de către acuzatorul de stat sunt neîntemeiate și acestea urmează a fi încasate din contul statului, făcând trimiterea doar la suma de 3 798 lei, indicată în actul de învinuire, fără a se expune asupra sumei de 9 498 lei pentru efectuarea expertizei psihiatrico-legale în condiții de staționar și care a fost ordonată prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 10.08.2021, or, potrivit prevederilor Legii nr. 316 din 22.12.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare din 09.02.2018, au fost operate modificări la art. 143 Cod de procedură penală, potrivit cărora alin. (2) al art. 143 Cod procedură penală a fost abrogat.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, potrivit căruia: plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, prin urmare normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul statului a cheltuielilor judiciare, ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară, urmează a fi încasate din contul inculpatului Mișchin Anatolie.

Așadar, luând în considerație cele expuse, instanța de apel a conchis de a respinge, ca nefondat, apelul avocatului Anatolie Jereghi în numele inculpatului Mișchin Anatolie și de a admite apelul declarat de către procuror, cu casarea parțială a sentinței în partea cheltuielilor judiciare și cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului prin care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În susținerea celor solicitate, apărarea indică alegații similare celor invocate în cererea de apel, exprimându-și dezacordul cu probele administrate în respectiva cauză penală.

De asemenea, recurentul susține că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și a pronunțat o decizie bazată doar pe presupuneri, fără a da citire în ședința de judecată a probelor administrate în această cauză penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal remarcă că din textul recursului declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului, reiese că apărătorul face referire la temeiurile de declarare a recursului prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, și anume: *o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; nu au fost întrunite elementele infracțiunii și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Însă, în raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la menținerea sentinței de condamnare a inculpatului, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă și proporțională faptelor comise.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, celor recercetate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungând la concluzia că sentința atacată este una legală și corectă.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărârii judecătorești atacate (*a se vedea punctul 4.1. din prezenta decizie*).

Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit de către instanța de recurs.

Cu referire la cele invocate de către recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționând-se că instanța de apel nu și-a motivat corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate, în consecință, ajungând pripit la concluzia de condamnare inculpatului, instanța de recurs reține următoarele.

Verificând materialele dosarului, în raport cu criticile invocate, Colegiul penal conchide asupra faptului că, acestea sunt vădit neîntemeiate și reiterează că, procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond.

Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică *erorile de drept* comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Cu referire la alegațiile apărării precum că, instanța de apel la judecarea apelului declarat nu și-a motivat soluția corespunzător, Colegiul penal menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor de amănunt, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în respectiva cauză.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută și a concluzionat corect că aceasta se circumscrie încadrării juridice menționate în rechizitoriu.

În continuare, din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că, recurentul invocă, la caz, faptul că nu sunt probe care ar confirma prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii ce i se impută că ar fi comis-o, indicând de asemenea, că instanța de apel a încălcat prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală.

Așadar, Colegiul penal reamintește că potrivit normei procedurale indicate de către apărarea, și anume, art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, se stabilește procedura de judecare a apelului declarat împotriva sentinței de achitare, prin care instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți, iar martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal găsește alegațiile apărării nefondate și care nu au legătură cauzală cu speța în cauză, or, instanța de apel a menținut sentința în partea condamnării inculpatului.

Subsecvent, instanța de recurs ordinar relevă că, argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la nevinovăția inculpatului au fost obiect de examinare a

cererii de apel în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CtEDO (*a se vedea hotărârea Albert vs România din 16.02.2010*).

De asemenea, Colegiul penal respinge ca fiind nefondate alegațiile apărării precum că instanța nu intrat în esența problemei în cauza respectivă și nu a ținut cont de fapt că raportul de expertiză în respectiva cauză penală nu oferă răspunsuri clare la întrebările acestora, or, a preluat probele cercetate în prima instanță și nu a audiat din nou toți martorii.

În acest caz, Colegiul penal reamintește rolul pasiv în procesul de judecată a instanței de judecată, sub aspectul rolului dirigitor al instanței judecătorești în proces, adică rol dirigitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de legislația națională. Instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, pune în discuția părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept.

Totodată, Colegiul penal reține că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

De asemenea, în jurisprudența sa, atât Comisia, cât și Curtea Europeană au stabilit că revine, în primul rând, jurisdicțiilor naționale să aprecieze elementele de probă pe care le administrează într-un proces și relevanța celor pe care acuzatul ar vrea să le mai producă, în special cu privire la numărul de martori propuși de el. Articolul 6 parag. 3 lit. d) din Convenția Europeană nu recunoaște acuzatului un drept nelimitat de a obține convocarea de martori în fața instanței de judecată (*a se vedea cauza Remer vs. Germania, nr. 25096/94 din 06 septembrie 1995, cauza Honsik v. Austria, nr. 25062/94 din 18 octombrie 1995*). Sub această rezervă, textul lasă autorităților naționale competente facultatea de a aprecia relevanța unei „oferte de probă” făcute de acuzat, în măsura compatibilității ei cu noțiunea de „proces echitabil”.

Cu referire la temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, invocat în cererea de recurs de către avocatul Jereghi Anatolie, Colegiul penal evidențiază că temeiul dat se invocă numai în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o altă încadrare juridică greșită, iar în cazul supus judecării avocatul recurent invocă dezacordul cu aprecierea probelor, solicitând achitarea inculpatului.

Totodată, Colegiul penal reiterează că, criticile formulate de recurent enunțate la pct. 5. au fost obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs o însușește pe deplin, or, materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au adus la pronunțarea hotărârii recurate.

În concluzie, Colegiul penal menționează că nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 16) și 12) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către Jereghi Anatolie în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Mișchin Anatolie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *12 aprilie 2022*.

Președinte:

Nadejda Toma

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan